

Capitolul IV

SECTORUL EXTERN

Balanța de plăți

În ultimii cinci ani, balanța de plăți a Moldovei a înregistrat o evoluție variată, reflectând fluctuațiile din diferitele componente ale contului curent și contului financiar. Contul curent a avut tendința de a se îmbunătăți ușor de la an la an, cu o ușoară reducere a deficitului înregistrat în ultimii ani.

Pentru anul 2023, prețurile reduse la resursele energetice și produsele alimentare, cererea internă slabă și războiul din țara vecină s-au reflectat în indicatorii Balanței de plăți externe.

Cererea internă și diminuarea prețurilor la bunurile importate au determinat scăderea cu 6,5% a valorii importurilor de bunuri, ceea ce a condus la diminuarea deficitului contului curent cu 20,5%. Prin urmare, necesarul de finanțare externă a țării raportat la PIB a atins nivelul de 11,4%, comparativ cu 17% în anul 2022.

Deficitul **contului curent** al balanței de plăți s-a micșorat cu 20,5% comparativ cu anul 2022, înregistrând 1973,7 mil. USD. Raportat la PIB, contul curent a constituit 11,9%. Evoluția deficitului contului curent a fost determinată de scăderea deficitului balanței comerciale, de majorările excedentelor veniturilor primare și veniturile secundare, în timp ce excedentul balanței serviciilor a scăzut.

Excedentul comerțului exterior cu servicii în anul 2023 a înregistrat o scădere față de anul 2022 cu 2,5% și a constituit 885,82 mil. USD. Această creștere a fost influențată de majorarea valorii importurilor de servicii cu 183,03 mil. USD sau 13,4%, superior creșterii exportului de servicii cu 160,43 mil. USD sau cu 7%. *Exportul serviciilor* în anul 2023 s-a majorat cu 7%, datorită creșterii serviciilor de telecomunicații, informatică și informații cu 29,9% până la 580,42 mil USD. Importurile s-au majorat fiind influențate de serviciile de călătorii, care au sporit cu 19,9%, până la 515,18 mil. USD.

Soldul pozitiv al balanței *veniturilor primare* a constituit 209,8 mil. USD, fiind în creștere de circa 4 ori comparativ cu anul 2022. Această creștere s-a datorat intrărilor care au crescut cu 21,8%, până la 1094,04 mil. USD, intrările au crescut cu 5,5%, până la 884,23 mil. USD. Majorarea intrărilor de venituri a fost influențată de veniturile din gestionarea activelor de rezervă, care au crescut de 4 ori, ajungând la 179,4 mil. USD și de creșterea cu 6,7% a intrărilor veniturilor aferente remunerării salariaților rezidenți pentru munca prestată angajatorilor nerezidenți până la 889,8 mil. USD. Concomitent, sau majorat de 2,1 ori ieșirile de venituri sub formă de dobânzile către plată la alte investiții până la 138,7 mil. USD. Concomitent, profiturile reinvestite din cadrul investițiilor directe s-au diminuat cu 17,1%, constituind 391,48 mil. USD.

Veniturile secundare nete au înregistrat un excedent în valoare de 1818,5 mil. USD, care a crescut cu 4,4%. Această situație s-a datorat, în special, diminuării cu 19% a ieșirilor transferurilor personale în mărime de 334,3 mil. USD, în timp ce intrările acestora s-au micșorat cu doar 6,7%,

până la 1122,6 mil. USD. De asemenea, s-a majorat cu 2,2% volumul asistenței tehnice și granturilor primite în cadrul cooperării internaționale, acestea constituind 575,9 mil. USD.

Contul de capital s-a soldat cu intrări de capital în valoare de 81,9 mil. USD, fiind de 4,1 ori mai mare față de cel înregistrat în anul 2022. Soldul contului de capital a fost determinat de scăderea de 3,0 ori a ieșirilor de capital până la 30,83 mil. USD. Intrările nete de capital înregistrate în sectorul privat au totalizat 63,22 mil. USD, în timp ce intrările de asistență tehnică din exterior primită de administrația publică a constituit 49,6 mil. USD (+22%).

Drept rezultat al tranzacțiilor curente și de capital, necesarul net de finanțare externă a constituit 1891,8 mil. USD, ceea ce reprezintă 11,4% în raport cu PIB.

Contul financiar a înregistrat intrări nete de capital, necesare pentru finanțarea deficitului contului curent, în mărime de 1837,5 mil. USD. Acumularea netă a pasivelor a însumat 1068,2 mil. USD, în timp ce activele financiare nete s-au micșorat cu 769,2 mil. USD. Scăderea netă a *activelor externe*, ce reprezintă intrări nete de mijloace financiare, pe parcursul anului 2023 a fost determinat de micșorarea activelor sub formă de numerar și depozite cu 1358,25 mil. USD, a celor sub formă de credite comerciale și avansuri cu 274,84 mil. USD, dar și a celor sub formă de împrumuturi cu 26,45 mil. USD. Activele de rezervă s-au majorat cu 891,30 mil. USD.

Tabel 4.1 Sinteza balanței de plăți, agregate principale pentru perioada 2019-2023, mil. USD

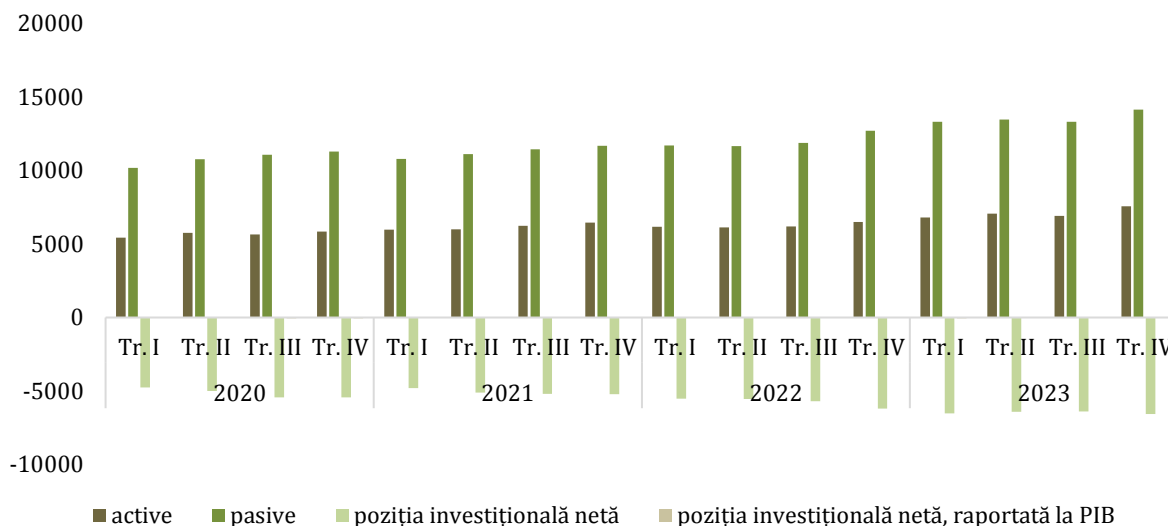
	2019	2020	2021	2022	2023
Contul curent	-1119,07	-795,75	-1699,35	-2482,26	-1973,65
<i>Bunuri</i>	-3311,77	-3075,81	-4190,21	-5192,74	-4887,80
<i>Servicii</i>	350,63	388,37	472,28	908,42	885,82
<i>Venituri primare</i>	621,07	472,74	266,27	59,72	209,81
<i>Venituri secundare</i>	1220,99	1418,97	1752,31	1742,34	1818,52
Contul de capital	-49,88	-61,10	-51,02	20,17	81,85
Contul financiar	1141,02	-942,62	-1715,57	-2437,66	-1837,46
<i>Investiții directe</i>	461,52	-66,38	-381,96	-541,08	-416,26
<i>Investiții de portofoliu</i>	4,7	0,86	-4,93	0,74	-0,26
<i>Alte investiții</i>	-745,01	-1514,1	-1532,97	-2533,30	-2312,24
<i>Active de rezervă</i>	60,49	637,4	205,76	637,34	891,30

Poziția investițională internațională

Poziția investițională internațională a Republicii Moldova a înregistrat o tendință negativă în ultimii 5 ani, aprofundându-se în sold net debitor de la 5084,65 mil. USD în 2019 la - 6566,59 mil. USD în 2023. În același timp, poziția investițională raportată la PIB a fluctuat între 39,7% și 41,9%, reflectând o dependență semnificativă de finanțarea externă.

În 2023 poziția activelor financiare externe a constituit 7573,32 mil. USD, fiind în creștere cu 16,4% la începutul anului, iar a pasivelor 14139,91 mil. USD, în creștere cu 11,4%. Raportul dintre poziția activelor și pasivelor externe a constituit 53,6%, fiind cu 2,3 p.p. mai mult față de situația de la finele anului 2022.

Poziția activelor financiare a fost influențată de către alte schimbări în sensul majorării 1707,48 mil. USD, iar fluxul ratelor de schimb ale valutelor originale față de dolarul SUA a constituit 115,62 mil. USD, modificarea prețurilor instrumentelor financiare ce a constituit 13,21 mil. USD, în timp ce fluxul negativ înregistrat în balanța de plăți o reducere cu 769,24 mil. USD, a influențat poziția activelor în sensul scăderii.

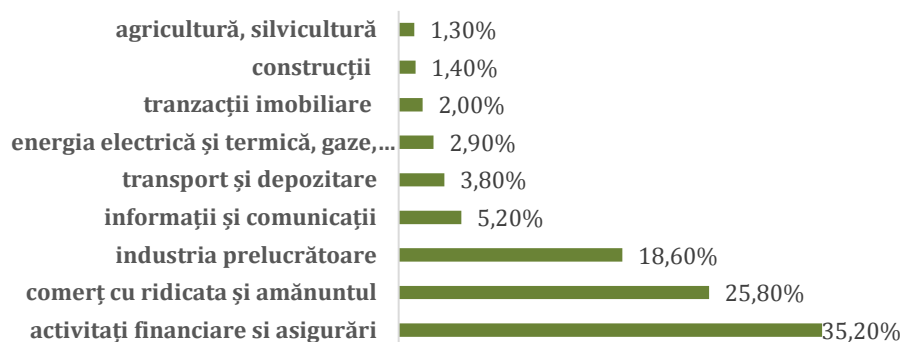
Figura 4.1. Poziția investițională internațională în dinamică, pe trimestre, mil. USD

Sursa: Conform datelor Băncii Naționale a Moldovei

Poziția pasivelor a fost determinată de fluxul pozitiv înregistrat în balanța de plăți 1068,22 mil. USD. Fluctuația ratelor de schimb ale valutelor originale față de dolarul SUA 474,83 mil. USD. Totodată, modificarea prețurilor instrumentelor financiare cu - 50,34 mil. USD și alte schimbări cu - 43,89 mil. USD au influențat poziția pasivelor financiare în sensul scăderii.

Investițiile străine directe (ISD) au fost în creștere cu 11,9% comparativ cu anul 2022, deținând o pondere de 39,1% în pasive externe ale țării. Investițiile directe au fost constituite din 66% capital propriu și 34% instrumente de natura datoriei.

Activitățile financiare și asigurările, comerțul cu ridicata și cu amănuntul și industria prelucrătoare au deținut cele mai mari ponderi în poziția pasivelor sub forma de investiții directe.

Figura 4.2. Investițiile directe, capital propriu acumulat la 31.12.2023 pe activități economice, %

Sursa: Conform datelor Băncii Naționale a Moldovei

Principalele activități economice care au beneficiat de ISD sunt activitățile financiare și de asigurări, reprezentând circa 35,2% din totalul investițiilor directe sub formă de capital propriu, urmate de comerț cu aproximativ 25,8% și industria prelucrătoare, cu 18,6%. La polul opus se află agricultura, silvicultura care au beneficiat doar de 1,3% din stocul total al investițiilor directe sub formă de capital propriu.

În distribuția geografică a capitalului acumulat, investitorilor din țările UE le-au revenit ponderea majoră – 86,3%, din alte țări – 13%, din CSI – 0,7%. Principalii investitori străini în Moldova sunt originari din Cipru, Olanda, România, Marea Britanie, Bulgaria, Franța etc.

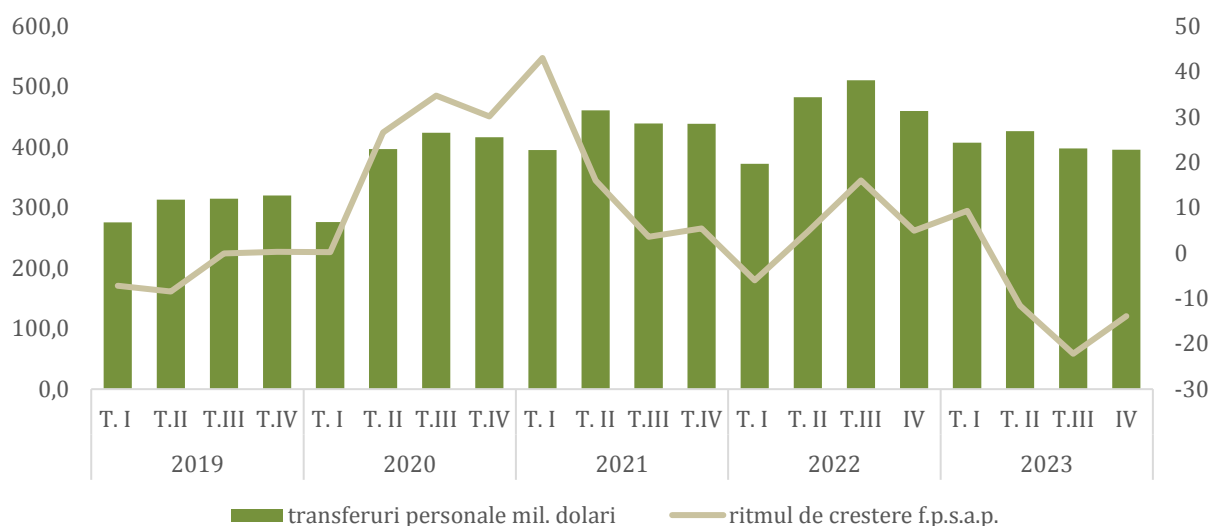
Transferurile de mijloace bănești

Transferurile de mijloace bănești sunt o sursă importantă de venit pentru economia națională. Pe parcursul ultimilor ani, raportul dintre influxul de remiteri și PIB s-a redus de la 21% în 2012 până la 11,7% în 2023. Transferurile bănești din afara țării rămân a fi o sursă semnificativă pentru bugetul gospodăriilor. În medie, în anul 2023 acestea au reprezentat 11,1% în veniturile totale.

În perioada 2019-2023 volumul transferurilor bănești de peste hotare în favoarea persoanelor fizice, prin intermediul băncilor a fost unul instabil. În 2022, a fost înregistrat un nou record în ceea ce privește volumul transferurilor în favoarea persoanelor fizice, prin intermediul băncilor, care a depășit 1,74 mld. USD.

În anul 2023, **volumul transferurilor bănești din străinătate** prin intermediul băncilor în favoarea persoanelor fizice, a constituit 1627,45 mil. USD, fiind cu 6,8% mai puțin comparativ cu anul 2022 (în anul 2022 au fost transferați circa 1745,7 mil. USD).

Principalele țări din care moldovenii trimit bani sunt Israelul și Germania.

Figura 4.3. Transferuri de mijloace bănești din străinătate în favoarea persoanelor fizice efectuate prin băncile din Republica Moldova pe trimestre, în anii 2019-2023, mil. USD
Sursa: Conform datelor Băncii Naționale a Moldovei

În structura transferurilor pe valute din străinătate în favoarea persoanelor fizice, în anul 2023 remiterile în EUR au constituit 79,5%, cele în USD 20,5%.

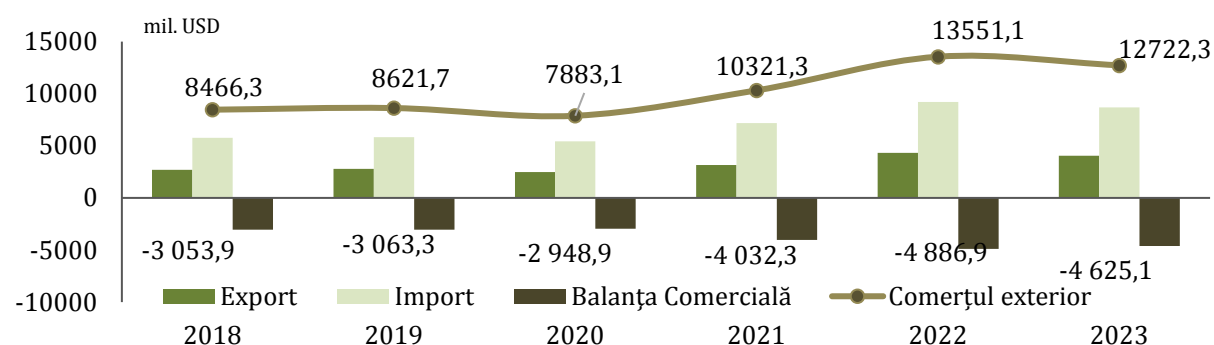
Sumele remitențelor de peste hotare în favoarea persoanelor fizice din Republica Moldova sunt convertite din valuta originală de transfer în USD la cursul oficial de schimb al BNM la data remiterii. Acestea includ, pe lângă remitențele moldovenilor, și alte transferuri: transferul de salarii către persoanele fizice rezidente de la reprezentanțele nerezidente (instituții financiare internaționale, organizații internaționale, agenți economici străini) în Moldova, transferuri în favoarea cetățenilor străini aflați temporar în Moldova, pensii sociale, alocații, pensii alimentare. Potrivit Băncii Mondiale, remitențele de la lucrătorii moldoveni, în diferiți ani au constituit între 15% și 30% din PIB-ul țării.

Comerțul exterior cu bunuri

Economia Republicii Moldova în ultimii 5 ani s-a confruntat cu un complex fără precedent de șocuri. Pandemia COVID -19, seceta, efectele agresiunii ruse din Ucraina, criza energetică, inflația persistentă au pus economia sub presiuni mari de costuri și de competitivitate. Aceste provocări au dus la o volatilitate semnificativă a creșterii economice cu perioade de creștere moderate urmate de scăderi semnificative. În consecință, valoarea totală a comerțului internațional cu mărfuri în anul 2023, a înregistrat o scădere cu 6,1%, față de anul 2022. Principalii factori ce au influențat această scădere sunt: pierderea piețelor din Rusia, Ucraina și Belarus, perturbarea căilor de transport și logistică, prin creșterea substanțială a costurilor de transport și logistice odată ce Moldova a devenit un important punct de tranzit al bunurilor din și înspre Ucraina, creșterea prețurilor la resursele energetice, derularea mai dificilă a vânzărilor pe piața locală ca urmare a erodării puterii de cumpărare a populației.

Totodată, Republica Moldova obținând în iunie 2022 statutul de țară candidată la aderarea la UE, trebuie să valorifice la maximum oportunitățile care derivă din statutul său de țară candidat la UE, care va aduce o deschidere spre noi piețe.

Valoarea totală a comerțului internațional cu mărfuri în anul 2023 a constituit 12722,3 mil. USD, înregistrând o scădere de 6,1% față de anul 2022, atât a exporturilor cu 6,5%, cât și a importurilor cu 5,9%.

Figura 4.4. Tendințele comerțului internațional cu mărfuri, în perioada 2018-2023, mil. USD
Sursa: Conform datelor, Biroului Național de Statistică

Exporturile de mărfuri în anul 2023 au înregistrat o scădere cu 6,5% față de anul 2022, constituind 4048,6 mil. USD. Diminuarea cererii externe, a potențialului de export, determinat în mare parte de producția industrială în descreștere, reducerea prețurilor externe sunt factorii de bază care au influențat involuția exporturilor.

Exporturile de mărfuri autohtone în anul 2023, au constituit 2870,1 mil.USD, constituind 70,9% din total exporturi. Exporturile de mărfuri autohtone față de anul 2022 au fost în scădere cu 3,2%, care a influențat micșorarea valorii totale a exporturilor cu 2,2%

Reexporturile de mărfuri străine în anul 2023, au constituit circa 1178,5 mil.USD fiind cu 13,7% mai puțin comparativ cu anul 2022, deținând o pondere de 29,1% din total exporturi. **Reexporturile de mărfuri după prelucrare** au deținut 13,8% în total exporturi, iar **reexporturile clasice de mărfuri**, care nu au suferit transformări esențiale 15,3%.

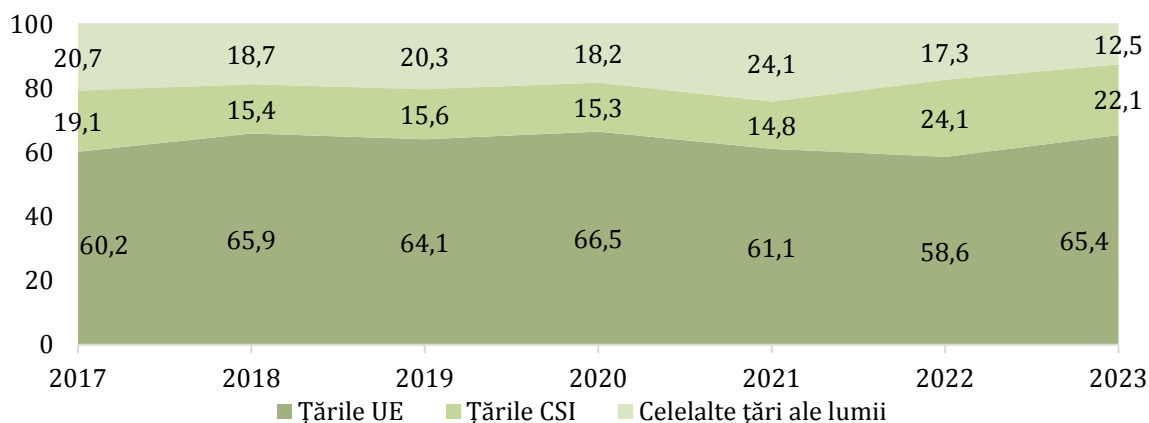
În anul 2023, **decalajul dintre exporturile și importurile de mărfuri a determinat acumularea unui deficit al balanței comerciale** în valoare de 4625,1 mil. USD, sau cu 261,8 mil. USD mai puțin, comparativ cu cel înregistrat în anul 2022.

Gradul de acoperire a importurilor cu exporturi în anul 2023 a fost de 46,7%, în scădere cu 0,3 puncte procentuale, comparativ cu anul 2022.

Exporturile de mărfuri destinate țărilor UE, în anul 2023 au constituit 2646,8 mil. USD fiind cu 4,3%, mai mult comparativ cu anul 2022. Exporturile de mărfuri destinate țărilor UE, dețin o pondere de 65,4% în total exporturi. Astfel, contribuția pozitivă la evoluția exporturilor a fost de 2,52 p.p.

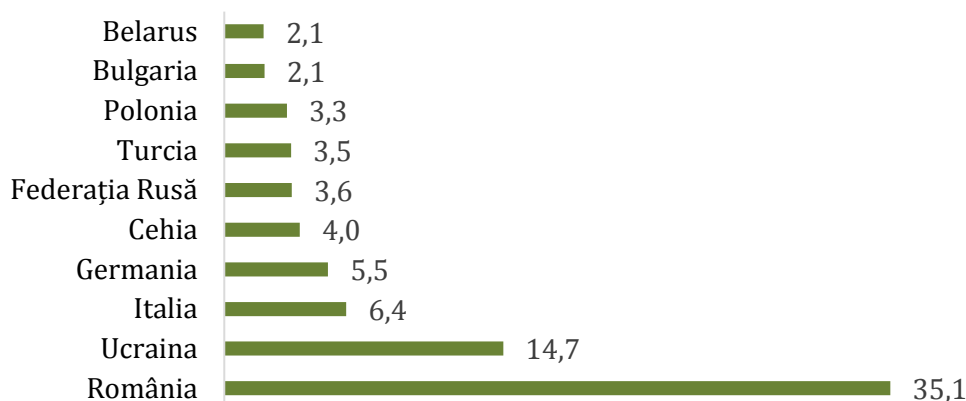
Exporturile de mărfuri destinate țărilor CSI au înregistrat o valoare de 896,9 mil. USD, fiind cu 14,0% mai puțin față de anul 2022, care echivalează cu o cotă de 22,1% în total exporturi, au contribuit negativ la evoluția exporturilor cu 3,37 p.p.

Către grupul **alte țări** exporturile de mărfuri au constituit 12,5% din total, fiind în scădere față de perioada similară a anului precedent cu 32,8%, contribuind negativ la evoluția exporturilor cu 5,69 p.p.

Figura 4.5. Structura exportului de mărfuri pe grupe de țări, în perioada 2017-2023, %
Sursa: Conform datelor, Biroului Național de Statistică

Principalele 10 țări partenere de destinație a exporturilor de mărfuri, în anul 2023 au le-au revenit circa 80% din total exporturi dintre care au fost: România cu 35,1% sau 1420,8 mil. USD în total exporturi, a fost principalul partener comercial al RM. Exporturile către România în sau majorat cu 14,5%. Ucraina fiind al doilea partener major al RM, au fost livrate 14,7% sau 595,3 mil. USD din total exporturi. Italia cu 6,4%, Germania cu 5,5%, Cehia cu 4,0%, Federația Rusă cu 3,6%, Turcia cu 3,5%, Polonia cu 3,3%, Bulgaria și Belarus câte 2,1% și altele.

Figura 4.6. Principalele țări partenere ale Republicii Moldova, în anul 2023, %

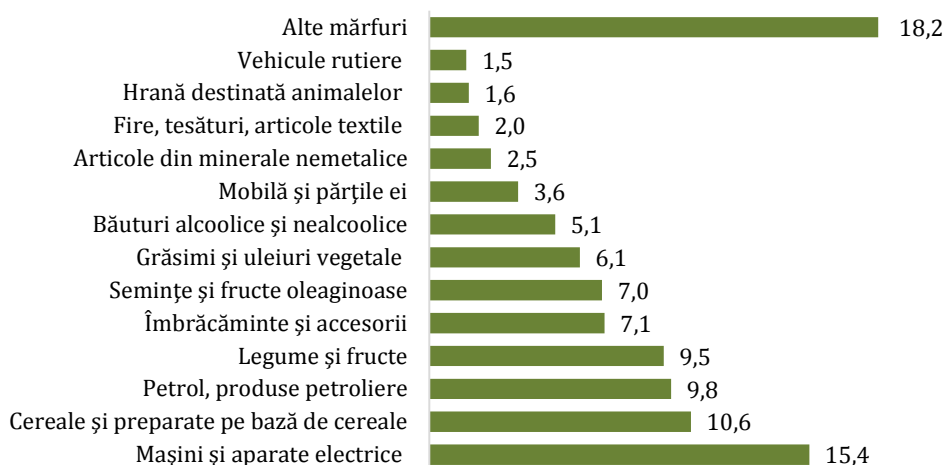
Sursa: Conform datelor, Biroului Național de Statistică

Analiza evoluției exporturilor pe țări în anul 2023 comparativ cu anul 2022 relevă reducerea livrărilor de mărfuri în Turcia cu 53,3%, Ucraina cu 17,3%, Italia cu 21,5%, Bulgaria cu 39,4%, Federația Rusă cu 24,2%, Elveția cu 50,0%, Regatul Unit al Marii Britanii și Irlandei de Nord cu 35,9%, Regatul Țărilor de Jos cu 26,4%, Portugalia cu 69,0%, Irak cu 70,5%, Germania cu 4,1%, Ungaria cu 12,2%, Slovacia cu 26,2%, Republica Arabă Siriană cu 98,5%, Belgia cu 19,9%, Canada cu 23,9%, care a influențat la micșorarea pe total exporturi cu 13,7%.

În același timp, **s-au majorat exporturile de mărfuri** în România cu 14,5%, Cehia cu 54,6%, Kazahstan cu 44,0%, Egipt de 2,6 ori, Spania cu 28,6%, Polonia cu 9,2%, SUA cu 19,7%, Liban cu 54,8%, Cipru cu 47,9%, Indonezia de 27,5 ori, Malaysia de 20,4 ori, Grecia cu 21,2%, Croația de 2,6 ori, Kârgâzstan de 2,0 ori, Letonia cu 58,8%, Lituania cu 20,7%, Emiratele Arabe Unite cu 48,5%, Armenia de 1,9 ori, Arabia Saudită cu 38,5%, Belarus cu 3,6%, *atenuând, astfel, diminuarea pe total exporturi cu 8,5%*.

În structura exporturilor de mărfuri în anul 2023, ponderi semnificative le-au revenit următoarelor grupe: mașini și aparate electrice și părți ale acestora 15,4% din total exporturi; cereale și preparate pe bază de cereale 10,6%; petrol, produse petroliere și produse înrudite 9,8%; legume și fructe 9,5%; îmbrăcăminte și accesorii 7,1%; semințe și fructe oleaginoase 7,0%; grăsimi și uleiuri vegetale fixate, brute, rafinate sau fracționate 6,1%; băuturi alcoolice și nealcoolice 5,1%; mobilă și părțile ei 3,6%; articole din minerale nemetalice 2,5%; fire, țesături, articole textile și produse conexe 2,0%; hrană destinată animalelor 1,6%, vehicule rutiere 1,5%.

Figura 4.7. Exporturile cu mărfuri pe principale secțiuni, în anul 2023, %

Sursa: Conform datelor, Biroului Național de Statistică

În anul 2023, comparativ cu anul 2022 *s-au redus exporturile* de petrol, produse petroliere și produse înrudite cu 28,9%, grăsimi și uleiuri vegetale fixate, brute, rafinate sau fracționate cu 34,0%, semințe și fructe oleaginoase cu 27,9%, vehicule rutiere cu 36,6%, produse chimice organice cu 40,4%, minereuri metalifere și deșeuri de metale cu 32,6%, încălțăminte cu 33,5%, fire, țesături, articole textile și produse conexe cu 12,5%, cereale și preparate pe bază de cereale cu 2,0%, îmbrăcăminte și accesorii cu 2,8%, articole prelucrate din metal cu 18,9%, zahăr, preparate pe bază de zahăr; miere cu 27,0%, articole din lemn, exclusiv mobilă cu 23,0%, construcții prefabricate; alte instalații și accesorii pentru instalații sanitare, de încălzit și de iluminat cu 28,6%, materiale plastice prelucrate cu 40,4%, tutun brut și prelucrat cu 26,7, articole de voiaj; sacoșe și similare cu 15,0%, *cauzând descreșterea pe total exporturi cu 12,7%*.

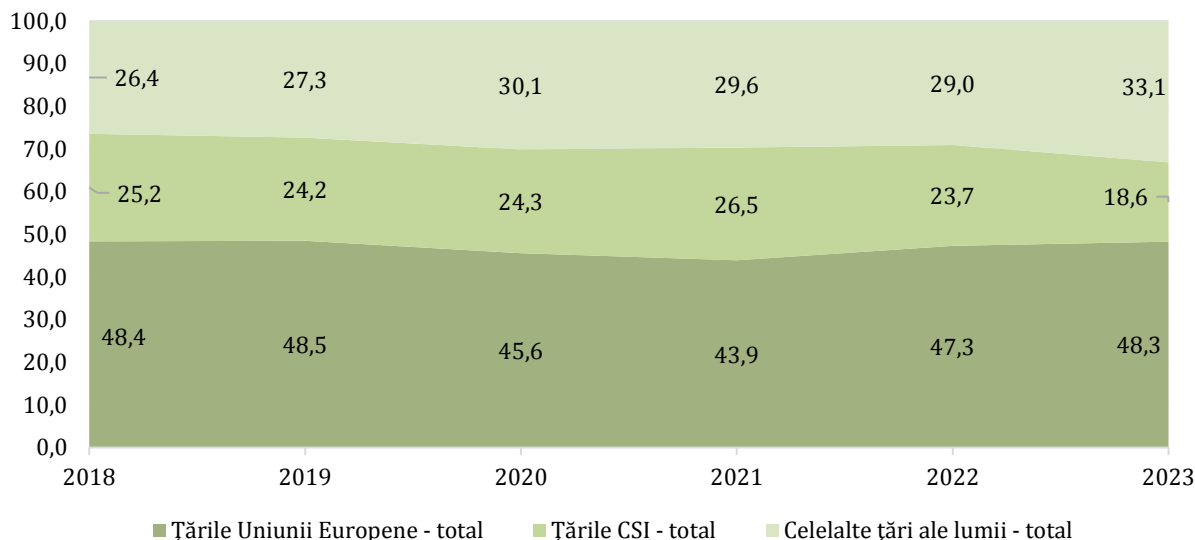
Totodată, *s-au majorat exporturile* de mașini și aparate electrice și părți ale acestora cu 17,9%, băuturi alcoolice și nealcoolice 14,6%, legume și fructe 6,9%, energie electrică de 2,1 ori, mașini și aparate specializate pentru industriile specifice de 2,1 ori, mașini și aparate industriale cu aplicații generale, părți și piese detașate ale acestor mașini cu 48,7%, hrană destinată animalelor cu 20,6%, materiale plastice sub forme primare de 2,6 ori, articole din minerale nemetalice cu 9,2%, instrumente și aparate, profesionale, științifice și de control cu 29,6%, mașini și aparate de birou sau pentru prelucrarea automată a datelor de 1,6 ori, aparate și echipamente de telecomunicații și pentru înregistrarea și reproducerea sunetului și imaginii de 1,9 ori, *atenuând micșorarea pe total exporturi cu 5,7%*.

Diminuarea prețurilor externe, temperarea activității economice și a cererii interne generează scăderi ale importurilor. Importurile de mărfuri în anul 2023 au fost în scădere față de anul 2022 cu 5,9%.

Importurile de mărfuri provenite din țările UE, în anul 2023, au înregistrat 4188,0 mil. USD cu 4,1% mai puțin, față de anul 2022, deținând o pondere de 48,3% în total importuri, contribuția negativă la dinamica importurilor a fost de 1,9 p.p.

Importurile de mărfuri provenite din țările CSI în anul 2023 au avut o valoare de 1609,7 mil. USD diminuându-se cu 26,3% față de anul 2022. Cu o pondere de 18,6% în total importuri, contribuția pozitivă la evoluția importurilor fiind de 2,3 p.p.

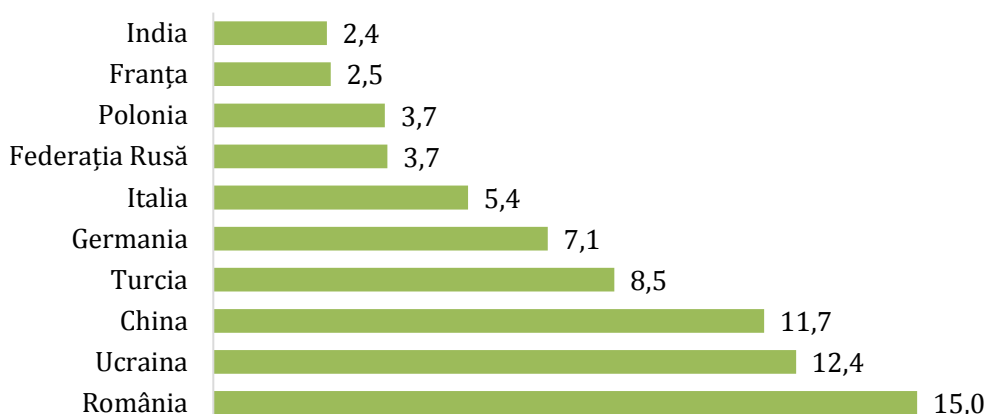
Figura 4.8. Importurile de mărfuri pe grupe de țări, în 2018-2023, %

Sursa: Conform datelor, Biroului Național de Statistică

Din primele 10 țări principali parteneri comerciali ai RM, au fost importate 72,5% din mărfuri, acestea înregistrând creșteri ale importurilor comparativ cu anul 2022.

Importurile din România au înregistrat o scădere de 21,1% comparativ cu anul 2022, după creșterile semnificative ale importurilor în primele 5 luni 2023. Deținând o pondere de 15% sau 1300 mil. USD din total importuri, ce a contribuit negativ la evoluția importurilor cu -3,8 p.p. Ucraina s-a clasat pe locul doi în derularea importurilor. Importul din Ucraina s-a majorat cu 26,1% și a constituit 1076,2 mil. USD. Cu o pondere de 12,4% în total, a influențat pozitiv evoluția importurilor cu 2,4 p.p. Al treia partener în derularea importurilor revine Chinei, cu o pondere 11,7% din total importuri. Importurile din această țară s-au majorat cu 7,4% sau 1017,5 mil. USD.

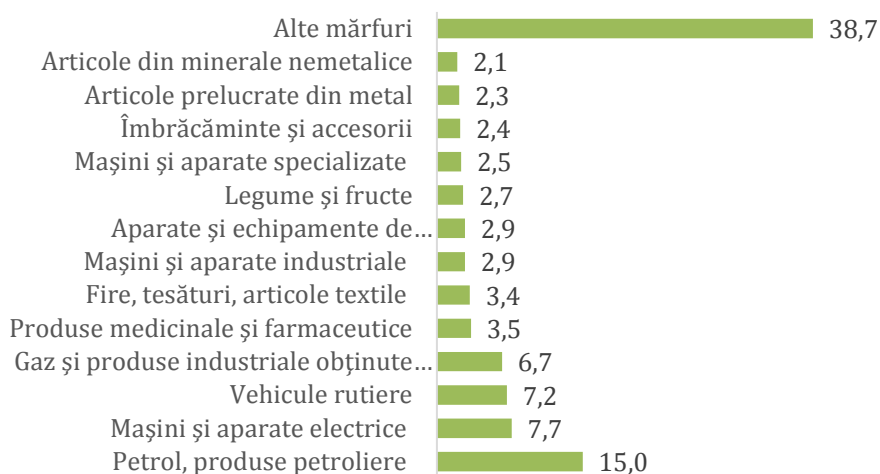
Comparativ cu anul 2022 au înregistrat creștere importurile din Turcia cu 12%, Germania cu 6,9%, Italia cu 7,3%, Polonia cu 4,7%, Franța cu 22,1%.

Figura 4.9. Principalii parteneri comerciali, ponderea în total importuri în anul 2023, %
Sursa: Conform datelor, Biroului Național de Statistică

În structura importurilor din anul 2023 ponderi importante au deținut următoarele grupe de mărfuri: petrol, produse petroliere și produse înrudite 15,0% din total importuri; mașini și aparate electrice și părți ale acestora 7,7%; vehicule rutiere 7,2%; gaz și produse industriale obținute din gaz 6,7%; produse medicinale și farmaceutice 3,5%; fire, țesături, articole textile și produse conexe 3,4%; mașini și aparate industriale cu aplicații generale, părți și piese detașate ale acestor mașini 2,9%; aparate și echipamente de telecomunicații și pentru înregistrarea și reproducerea sunetului și imaginii 2,9%; legume și fructe 2,7%; mașini și aparate specializate pentru industriile specifice 2,5%; îmbrăcăminte și accesorii 2,4%; articole prelucrate din metal 2,3%; articole din minerale nemetale 2,1%.

Factorii de bază care au influențat evoluția importurilor sunt cererea internă slabă, prețurile mondiale la resursele energetice și produsele alimentare în scădere. Circa jumătate din secțiunile de mărfuri au înregistrat scăderi ale valorii importurilor față de anul 2022 și, respectiv, au influențat negativ evoluția importurilor.

Figura 4.10. Structura importurilor, pe grupe de mărfuri în anul 2023, %
Sursa: Conform datelor, Biroului Național de Statistică

În anul 2023, comparativ cu anul 2022 *au scăzut importurile* de gaz și produse industriale obținute din gaz cu 31,6%, petrol, produse petroliere și produse înrudite cu 15,2%, energie electrică cu 62,5%, mașini și aparate specializate pentru industriile specifice cu 25,3%, semințe și fructe oleaginoase cu 39,9%, grăsimi și uleiuri vegetale fixate, brute, rafinate sau fracționate cu 67,6%, fire, țesături, articole textile și produse conexe cu 7,5%, fier și oțel cu 13,2%, cereale și preparate pe bază de cereale cu 13,5%, cărbune, cocs și brichete cu 49,5%, hârtie, carton și articole din pastă de celuloză, din hârtie sau din carton cu 11,9%, construcții prefabricate; alte instalații și accesorii pentru instalații sanitare, de încălzit și de iluminat cu 22,6%, materiale plastice sub forme primare cu 17,2%, piele, altă piele și blană prelucrate cu 23,8%, lemn și plută cu 22,4%, mașini și aparate de birou sau pentru prelucrarea automată a datelor cu 10,7%, materiale plastice prelucrate cu 7,0%, articole prelucrate din metal cu 3,5%, cauciuc prelucrat cu 7,8%, *care au influențat la micșorarea pe total importuri cu 10,4%.*

Totodată, *s-au majorat importurile* de mașini și aparate electrice și părți ale acestora cu 14,2%, vehicule rutiere cu 14,1%, aparate și echipamente de telecomunicații și pentru înregistrarea și reproducerea sunetului și imaginii cu 25,2%, legume și fructe cu 20,9%, produse medicinale și farmaceutice cu 8,3%, uleiuri esențiale, rezinoide și substanțe parfumate, preparate pentru toaletă, produse pentru înfrumusețare cu 14,8%, pește, crustacee, moluște cu 17,8%, articole din minerale nemetalice cu 8,0%, produse lactate și ouă de păsări cu 11,2%, băuturi alcoolice și nealcoolice cu 14,0%, cafea, ceai, cacao, condimente și înlocuitori ai acestora cu 11,6%, mașini generatoare de putere și echipamentele lor cu 18,3%, *atenuând diminuarea pe total importuri cu 3,9%.*